

Långsiktig samverkan mellan
Helsingborg stad och Lunds Universitet
- Campus Helsingborg, Medicinska
fakulteten och CASE

Samverkan för ökad kompetens i äldreomsorgen SÖK - äldre

Lisa Ekstam, Monica Gustafsson, Magnus Zingmark,
Sara Hultqvist, Susanne Iwarsson

MEDICINSKA
FAKULTETEN

CASE
CENTRE FOR AGEING AND
SUPPORTIVE ENVIRONMENTS

CAMPUS
HELSINGBORG

HELSINGBORG

Bakgrund till SÖK - äldre

Den åldrande befolkningen och utmaningarna för välfärdssektorn

- Låg andel legitimerad hälso- och sjukvårdspersonal (< 10%) inom kommunal äldreomsorg
- Äldreomsorgens komplexitet och ökande behov av hälso- och sjukvårdsinsatser – blev obarmhärtigt tydligt med pandemin
- Otillräckliga förutsättningar för att införa evidensbaserade åtgärder
- Klinisk forskning genomförs till största delen inom regionernas hälso- och sjukvård
- Avsaknad av forskning integrerad i äldreomsorgens praktiska verksamhet – forskning når inte ut

Statliga stimulansåtgärder för att främja kvalitén i äldreomsorg

RAPPORT AV
SVEN ERIK WÄNELL, STOCKHOLMS LÄNS ÄLDRECENTRUM,
PÅ UPPDRAG AV UTREDNINGEN NATIONELL
KVALITETSPLAN FÖR ÄLDREOMSorgen

Statliga stimulansåtgärder

HELSINGBORG

- Totalt drygt 20 miljarder kr statliga stimulansbidrag 1995-2015
- Ytterligare miljarder därefter, inte minst i samband med pandemin
- Kompetensutveckling, säkrare vård och bättre samordning mellan huvudmännen - med det övergripande syftet att främja kvalitetsutveckling
- Målgruppen har vanligen varit äldre med behov av insatser från såväl kommun som region; de mest sjuka äldre
- Tidsbegränsade satsningar och projekt
- Det går inte att dra säkra slutsatser varken kring effekter av stimulansmedlen eller om hur stimulansmedel bör utformas

LUNDS
UNIVERSITET

CASE

CENTRE FOR AGEING AND
SUPPORTIVE ENVIRONMENTS

Framgångsfaktorer i samverkan

- Arbetet bygger på dialog och lyhördhet i planeringen
- Att verksamheten och medarbetarna anser att arbetet är angeläget och grundar sig i behov hos de som arbetar med frågan
- Arbetet är förankrat och syfte är tydliggjort i starten
- Arbetet är rimligt - avgränsa arbetet och genomför aktiviteter med god kvalitet
- Bygg nätverk och relationer i genomförandet
- Ge förutsättningar för utvärdering och att lära av det som görs
- Arbetet är långsiktigt -fortsätt, utveckling har aldrig något slut

Sven Erik Wånell, 2016. Statliga stimulansåtgärder för att främja kvalitén i äldreomsorg

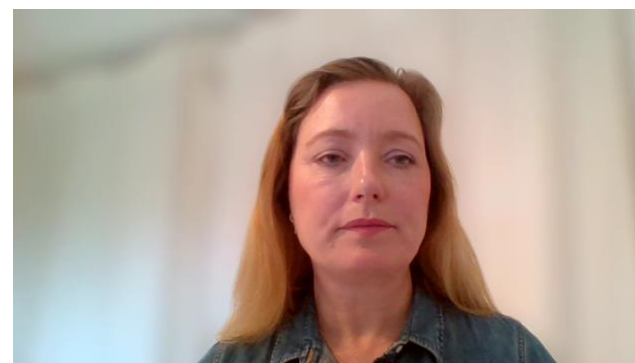
Carina Abrahamson Löfström FoU i Väst Rapport 3:2015
Kunskapsstyrning i äldreomsorg: Implementering av och
samarbete kring evidensbaserad praktik

HELSINGBORG

SÖK-äldre

Målet är att utveckla och implementera evidensbaserade hälsofrämjande och förebyggande samhällsinsatser för att stödja ett aktivt och hälsosamt åldrande för äldre som har insatser från kommunal vård och omsorg

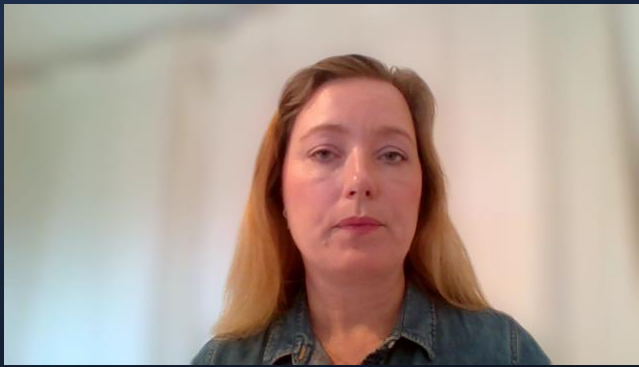

LUNDS
UNIVERSITET

CASE

CENTRE FOR AGEING AND
SUPPORTIVE ENVIRONMENTS

Genomföra aktiviteter på flera nivåer

Uppstartsfas, kartläggning, behov

- Kartläggning
- Dialogmöten
- Enkät

Utbildningsinsatser

- Kurs på avancerad nivå
- Forskarnivå (kommundoktorander)

Skapa strukturer för långsiktig samverkan

- Forskningsfrågor med praktisk relevans
- Förenade anställningar akademi-kommun
- Strategisk plan

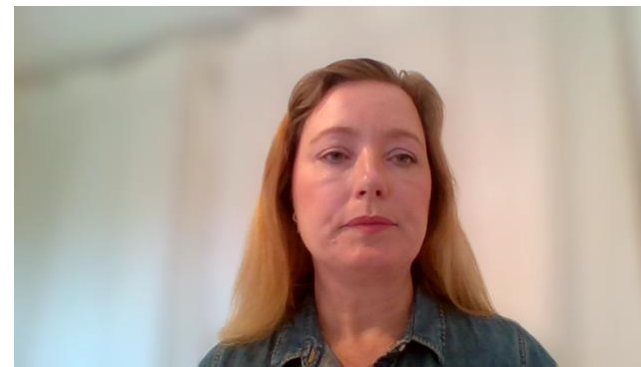
Kartläggning

- Helsingborg stad (Sveriges åttonde största kommun) har 150 000 invånare varav ca 28 000 är över 65 år
- Vård- och omsorgsförvaltningen har cirka 3 650 anställda varav 278 är legitimerad personal
- Åtta dialogmöten med undersköterskor, sjuksköterskor, arbetsterapeuter, fysioterapeuter, enhetschefer
- Enkät till legitimerad personal

Några utfall av dialogmöten och enkät

- Dagens patienter är svårare sjuka än tidigare och arbetet i äldreomsorgen är komplext
- Uppdragsbeskrivningar uppfattas som otydliga liksom gränsdragningen i ansvar mellan huvudmän
- Förutsättningarna att arbeta förebyggande utmanas av ett ständigt flöde av akuta insatser.
- Det saknas incitament att läsa vidare på avancerad nivå
- Deltagarna tycker att forskning är intressant och vill basera sitt arbete på forskning
- Det saknas strukturer som stödjer användande av forskning och ett systematiskt implementeringsarbete av forskning

Utbildningsinsatser

Kurs i gerontologi och geriatrik (3 hp avancerad nivå)

Kursledare: Magnus Zingmark, Examinator: Lisa Ekstam

20 arbetsterapeuter, fysioterapeuter och sjuksköterskor deltog ht 2022

Examinationsuppgift att redogöra för evidens inom ett utvecklingsområde för relevans för ens profession:

- Fysisk aktivitet för personer med demenssjukdom på särskilt boende
- Fallpreventiv träning i eget boende
- Effekt av kognitiv träning hos personer med mild till måttlig demens
- Förebyggande hembesök och dess hälsofrämjande effekter
- Minimera risker för undernäring på äldreboende

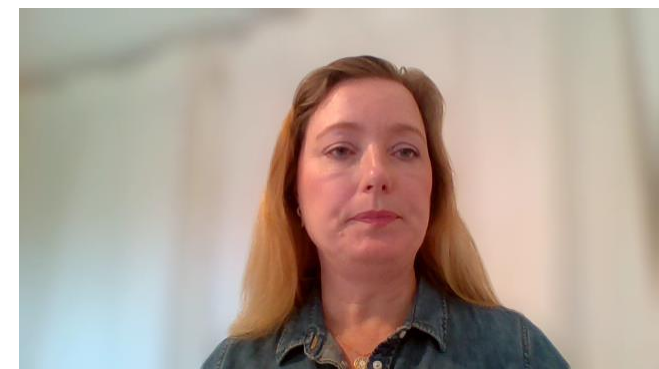
Kommundoktorand

Fotograf: Helène Bengtsson

Monica Gustafsson

- 50% som fysioterapeut inom VOF, Helsingborg stad
- 50% forskarstudier på Lunds universitet (4 års heltidsstudier)

HELSINGBORG

Struktur kring samverkan

Viktigt med förankring och relationer

- Styrgrupp
- Samverkansgrupp:
Representanter från pensionärsföreningar, privata vårdgivare, Skånes kommuner, Region Skåne
- Forskargrupp
- Arbetsgrupp
- Processledare

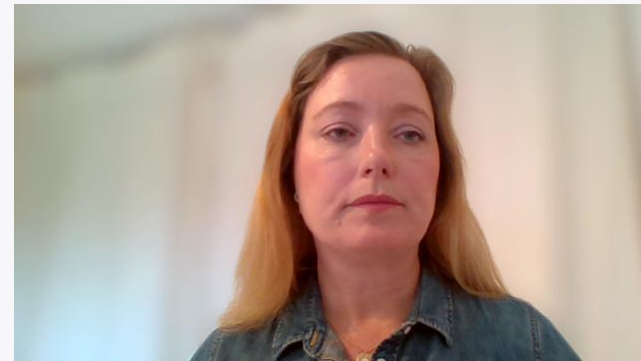
LUNDS
UNIVERSITET

CASE

CENTRE FOR AGEING AND
SUPPORTIVE ENVIRONMENTS

Struktur för långsiktig samverkan

- Genomförande av gemensamma forskningsprojekt
- Förenade anställningar mellan kommun och akademi
 - Doktorander
 - Post-docs
 - Forskare
- Strategisk plan

Samverkan för ökad kompetens i äldreomsorgen

CASE
CENTRE FOR AGEING AND
SUPPORTIVE ENVIRONMENTS

Högskola/universitet

Forskning

Utbildning

Forskarnivå

Avancerad nivå

Grundnivå

Kliniknära forskning
Förenade anställningar
Kommundoktorander

Specialistutbildning

Kurser på avancerad nivå
Projektarbeten

VFU/praktik

Kommunal äldreomsorg

Verksamhetsutveckling

Patientarbete

Tack för finansiering!

- Medicinska fakulteten, Lunds universitet
- Vård- och omsorgsförvaltningen, Helsingborg stad
- Helsingborg stads kompetensfond
- Forte: projekt och nyttiggörandebidrag

HELSINGBORG

LUNDS
UNIVERSITET

CASE

CENTRE FOR AGEING AND
SUPPORTIVE ENVIRONMENTS

Lisa.Ekstam@med.lu.se

